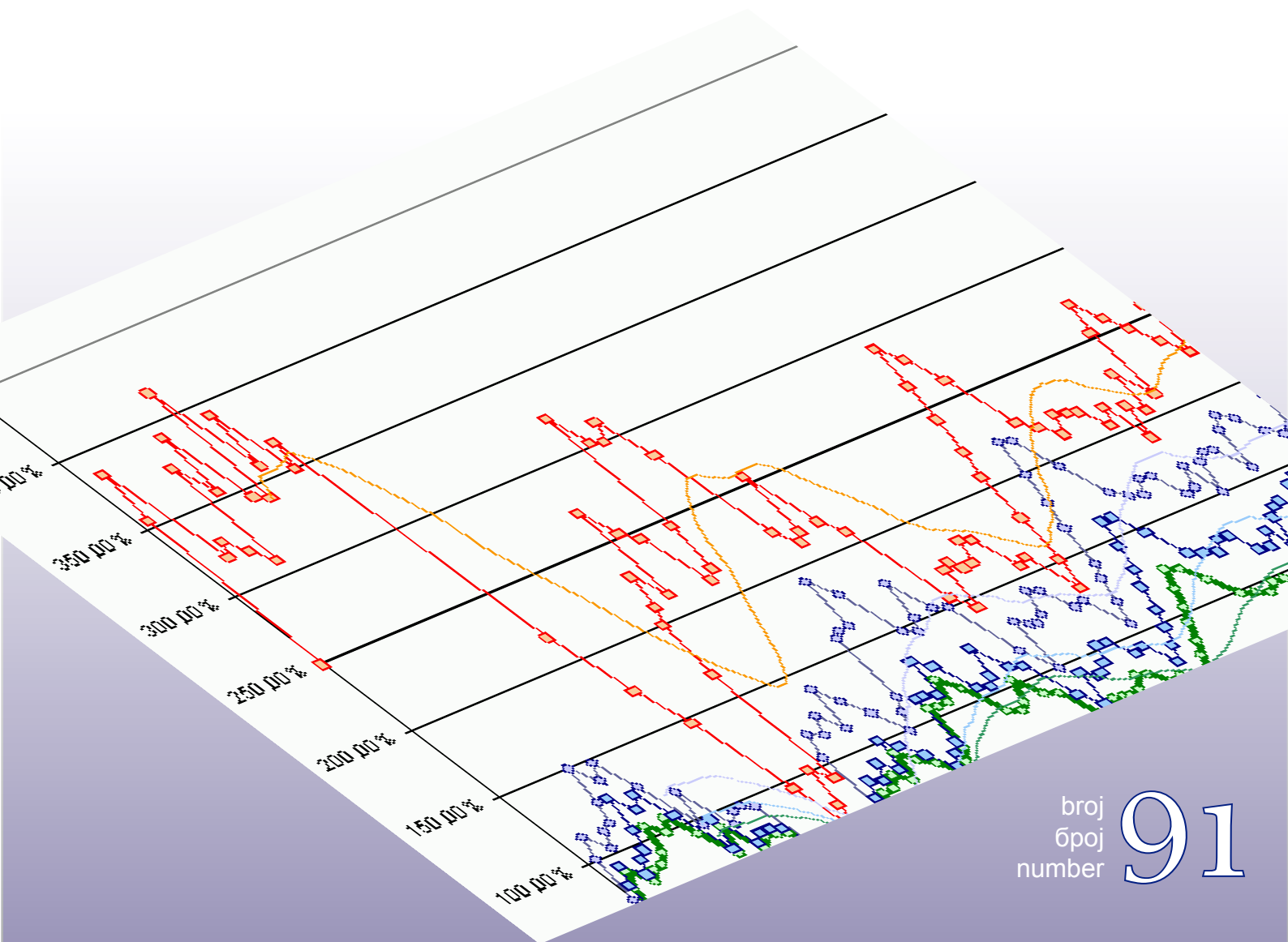

Macroeconomic Unit of the Governing Board of the Indirect Tax Authority

Oma Bilten

broj
број
number **91**

Uz ovaj broj

Proces harmonizacije oporezivanja duhanskih proizvoda u Bosni i Hercegovini sa standardima oporezivanja u EU, koji je započeo 1.7.2009. stupanjem na snagu novog Zakona o trošarinama u BiH, podrazumijeva uvođenje sljedećih standarda EU: posebne trošarine na cigarete, koncepta najpopularnije cjenovne kategorije cigareta, minimalne trošarine na cigarete i postepeno usklađivanje sa minimalnom trošarinom u EU.

Povećanje poreznog opterećenja cigareta u prvim godinama primjene novog Zakona donijelo je snažan porast prihoda od trošarina u 2009. i 2010.godini. Već u 2011.g. dolazi do većeg smanjenja potrošnje cigareta od projektiranog. Produbljanjem negativnih trendova u 2012.g. obujam regularnog tržišta cigareta u tri godine je smanjen za čak 22%. Kako nije zabilježeno povećanje uvoza duhana niti značajnije povećanje domaće oporezive prodaje rezanog duhana može se zaključiti da je značajno smanjenje potrošnje cigareta u 2012.g. rezultat porezne evazije nastale rastom nelegalnog uvoza (internet prodaje) i nelegalne domaće prodaje rezanog duhana. Osim povećanja poreznog tereta porast porezne evazije je rezultat i konstantnog širenja jaza u oporezivanju cigareta i supstituta - rezanog duhana. Kontinuirano povećanje razlike u poreznom opterećenju između cigareta i supstituta daje snažan poticaj korištenju manje oporezovanog rezanog duhana umjesto cigareta, ali i krijumčarenju cigareta iz država sa manjim trošarinskim opterećenjem, švercu duhana i nelegalnoj domaćoj proizvodnji cigareta.

Zbog razmjera implikacija mjere na suzbijanju porezne evazije i distorzija na tržištu duhanskih proizvoda trebale bi simultano uključiti:

- (i) izmjenu politike trošarina u području oporezivanja rezanog duhana i ostalih duhanskih prerađevina u pravcu zatvaranja jaza u poreznom opterećenju između cigareta i supstituta,
- (ii) opsežne operativne mjere državnih i entitetskih institucija na suzbijanju kanala za šverc cigareta, rezanog duhana, neoporezive prodaje duhana (preko internet portala, na tržnicama) i nelegalne domaće proizvodnje i prodaje cigareta.

Štoviše, zbog rapidnog smanjenja regularnog tržišta cigareta, a time i prihoda i dobiti, i duhanska industrija bi trebala dati svoj doprinos širokoj akciji opredjeljujući se za veći otkup domaćeg duhana u cilju eliminacije nelegalne prodaje duhana i nelegalne proizvodnje cigareta u zemlji.

dr.sc. Dinka Antić
šef Odjeljenja

Sadržaj:

Analiza naplate prihoda od neizravnih poreza u 2012. godini	2
Iz aktivnosti Odjeljenja	12
Preliminarni konsolidirani izvještaj: JR, Institucije BiH, entiteti	14
Preliminarni konsolidirani izvještaj: Institucije BiH, entiteti, BD	16

tehnička obrada : Sulejman Hasanović, IT suradnik
lektor : Darija Tošić, prof. anglistike

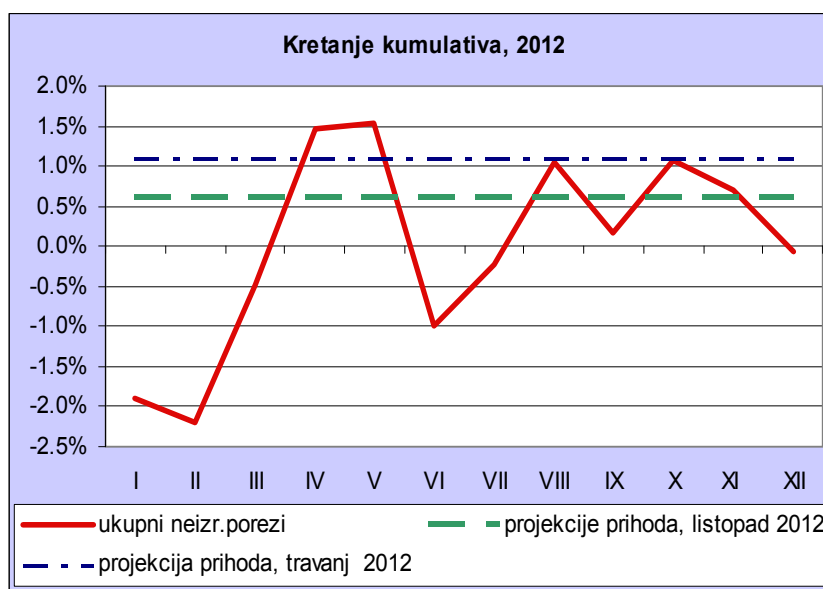
Analiza naplate prihoda od neizravnih poreza u 2012. godini

(pripremila: dr.sc. Dinka Antić)

UKUPNA NAPLATA

Prema izvještaju UNO u prosincu je prikupljeno, po odbitku povrata, 411,4 mil KM prihoda ili 5,8% manje nego u prosincu 2011. Ukupna neto naplata prihoda od neizravnih poreza u 2012.godini je iznosila 4,989 mlrd KM i manja je za 0,16% u odnosu na 2011.godinu.

Grafikon 1

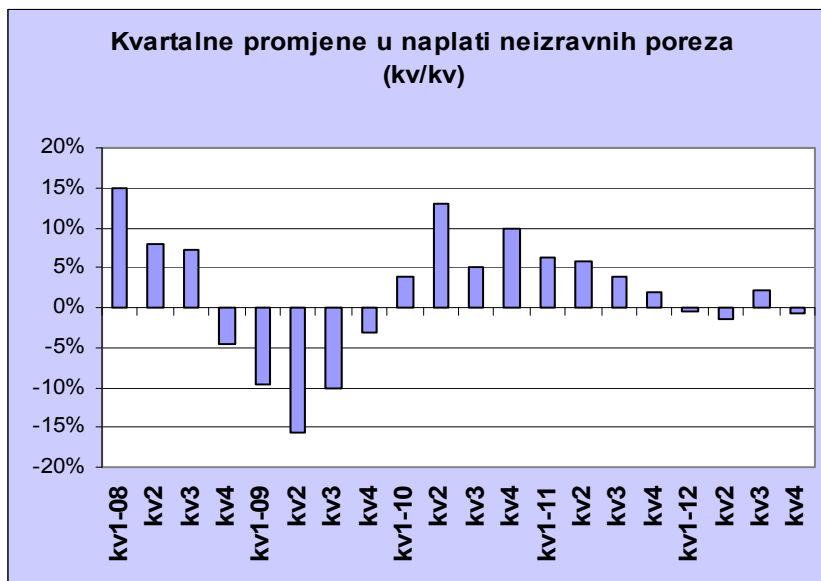

Negativan rast prihoda od neizravnih poreza u 2012. predstavlja iznenađenje s obzirom da je kumulativ neto naplate od juna konstantno bio iznad naplate u 2011. Štaviše, u listopadu je dosegao 1% rasta, a u studenom je bio za 0,1 p.b. iznad revidiranih godišnjih projekcija prihoda iz listopada 2102. Neočekivano s obzirom na tradicionalno visoku naplatu neizravnih poreza, mjesec prosinac je donio preokret, koji ne samo da je anulirao do tada ostvarene pozitivne efekte nego je prihode doveo u negativnu zonu.

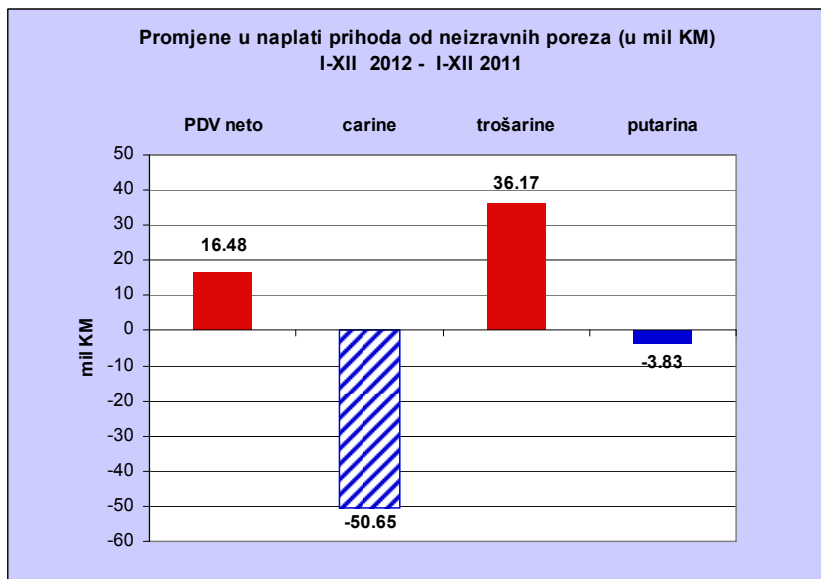
Analiza kvartalnih promjena (Grafikon 2) pokazuje da je u protekle četiri godine naplata prihoda od neizravnih poreza imala svoje padove u pet kvartala (četvrti kvartal 2008 – četvrti kvartal 2009), uspone, za koje se mislilo na nagovještavaju izlazak iz krize (prvi kvartal 2010 – četvrti kvartal 2011), te stagnaciju u prvoj polovici 2012. Rast prihoda u trećem kvartalu 2012. je očigledno bio privremenog karaktera, da bi 2012. okončana negativnim saldom.

U 2012. naplaćeno je cca 8 mil KM manje nego u 2011.g. Promatrano po vrstama prihoda rast je zabilježen kod neto prihoda od trošarina od cca 36 mil KM, te kod prihoda od PDV cca 16,5 mil KM. Očekivano, prihodi od carina su manji za 50,6 mil, dok je putarine naplaćeno 3,8 mil manje nego u 2011.g. (Grafikon 3).

Grafikon 2

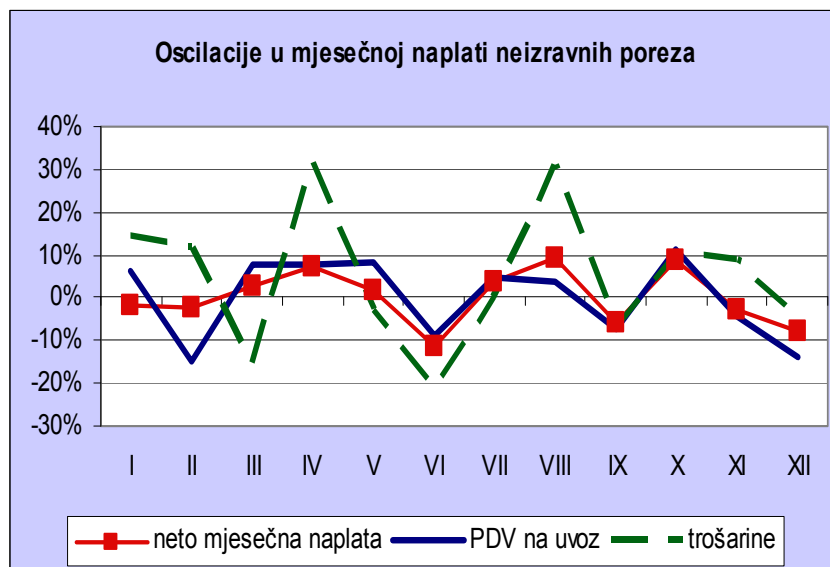

Grafikon 3

Kretanje mjesečne naplate prihoda od neizravnih poreza u 2012. pokazuje oštre oscilacije u drugom dijelu godine. Raspon oscilacija naplate se kretao od - 11% u lipnju do 9,2% u kolovozu (Grafikon 4).

Grafikon 4

Koliko je negativan trend naplate u prosincu neuobičajen pokazuje činjenica da je u proteklih šest godina samo u prosincu 2008. i 2012. neto naplata bila niža nego u prethodnom mjesecu. Negativan trend u prosincu 2008. g. je bio rezultat enormnih isplata povrata PDV-a obveznicima i prvi signal utjecaja globalne ekonomske krize u BiH na gospodarske subjekte. Značajan pad prihoda u prosincu 2012. posljedica je:

- snažnog pada uvoza u prosincu 2012. od 17,9% u odnosu na isti mjesec 2011¹
- smanjenja povlačenja trošarinskih markica za cigarete, kao rezultat poslovnih politika kompanija uoči novog povećanja trošarina od 1.1.2013.

Iz Grafikona 4 može se uočiti u kojoj mjeri naplata PDV-a na uvoz i trošarina determinira oscilacije ukupne naplate neizravnih poreza. Primjećuje se da su oštriji porast ili pad ove dvije komponente bruto prihoda doveli i do značajnijeg rasta ili pada ukupnih prihoda. Od listopada kretanje ovih komponenti prihoda je sinkronizirano i u padu, što je dovelo i do pada ukupne naplate u četvrtom kvartalu 2012. Rast u listopadu 2012.g. nije bio dovoljan da kompenzira smanjenje prihoda u studenom i prosincu.

Dok je nepredvidivost odgovora kompanija iz duhanske industrije na povećanje trošarina na cigarete postalo standardni obrazac ponašanja, snažan pad uvoza u prosincu, koji je donio značajan pad prihoda od PDV-a, nije uobičajena pojava, bez obzira na krizu, i zaslužuje posebnu pozornost.

Iz raspoložive statistike uvoza prema sektorima Standardne međunarodne trgovačke klasifikacije - SMTK² može se zaključiti da je nominalno najveći pad uvoza u prosincu 2012. u odnosu na isti mjesec 2011. zabilježen kod mineralnih goriva i maziva, čak 183 mil KM.

¹ Izvor: Saopćenje Agencije za statistiku BiH, Statistika robne razmjene sa inozemstvom, I-XII 2012., www.bhas.ba

² SITC - Standard International Trade Classification

Tablica 1 Pregled uvoza po SMTK

(u mil KM)

SMTK	XII 2011	XII 2012	promjena u %
hrana i žive životinje	197	180	-8.6%
pića i duhan	45	45	1.3%
sirove materije, osim goriva	36	29	-19.0%
mineralna goriva i maziva	347	164	-52.7%
... o/č nafta i naftni derivati	271	93	-65.8%
životinjska i biljna ulja i masti	13	12	-8.6%
kemijski proizvodi	147	147	0.0%
proizvodi svrstani po materijalu	237	222	-6.4%
strojevi i transportni uređaji	275	239	-13.1%
razni gotovi proizvodi	105	109	3.7%
UKUPNO	1,402	1,148	-18.1%

Izvor: Saopćenje Agencije za statistiku BiH, Statistika robne razmjene sa inozemstvom, I-XII 2012., www.bhas.ba

Analizom uvoza mineralnih goriva u prosincu po glavnim trgovačkim partnerima uočava se snažan pad uvoza mineralnih goriva iz Rusije. Kako Rafinerija konstantno poboljšava kvalitet goriva, rapidno povećava kapacitet proizvodnje³ i izvoz derivata, uzrok za smanjenje uvoza nafte može biti samo generalni remont Rafinerije u Brodu. Za razliku od prethodnih godina, kada je remont vršen u proljeće, u 2012. je pomjeren za studeni i prosinac. Potrebno je napomenuti da je značajno smanjenje uvoza mineralnih goriva iz Rusije bilo zabilježeno i u veljači, kada je zbog snježnih nepogoda došlo do blokade prometa u većem dijelu BiH. Tada je iz Rusije uvezeno čak 68% mineralnih goriva manje nego u istom mjesecu 2011. Zbog remonta uvoz mineralnih goriva iz Rusije u studenom je bio 36% manji nego u studenom 2011., a u prosincu čak 91% manji. Smanjenje uvoza u prosincu u vrijednosti od 180 mil KM je donijelo gubitak na bruto PDV-u od 30 mil KM, što korespondira 0,9% neto PDV-a iz 2011.g. Imajući u vidu da se radi o ulaznom PDV-u, koji bi se nadoknadio u narednom mjesecu prilikom podnošenja prijave PDV-a za prosinac, privremena obustava uvoza nafte je dovela do pomjeranja naplate dijela PDV-a na uvoz iz prosinca 2012. u siječanj 2013., umanjujući konačne neto efekte prihoda od neizravnih poreza u 2012. godini.

TRENDOVI PO VRSTAMA PRIHODA

Tablica 2

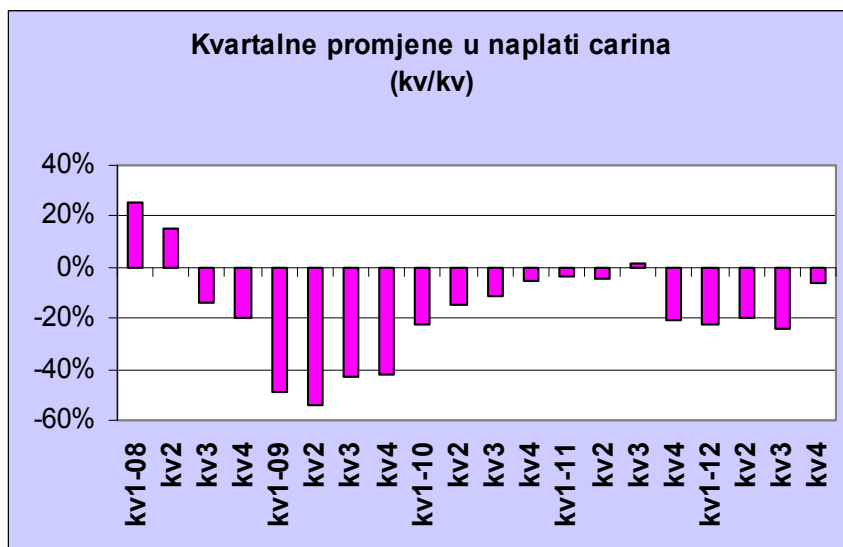
	XII 2012 / XII 2011	Kumulativ 2012/ 2011
carina	-8,2%	-18,5%
PDV	-9,6%	0,5%
trošarine	-5,0%	2,9%

Carine

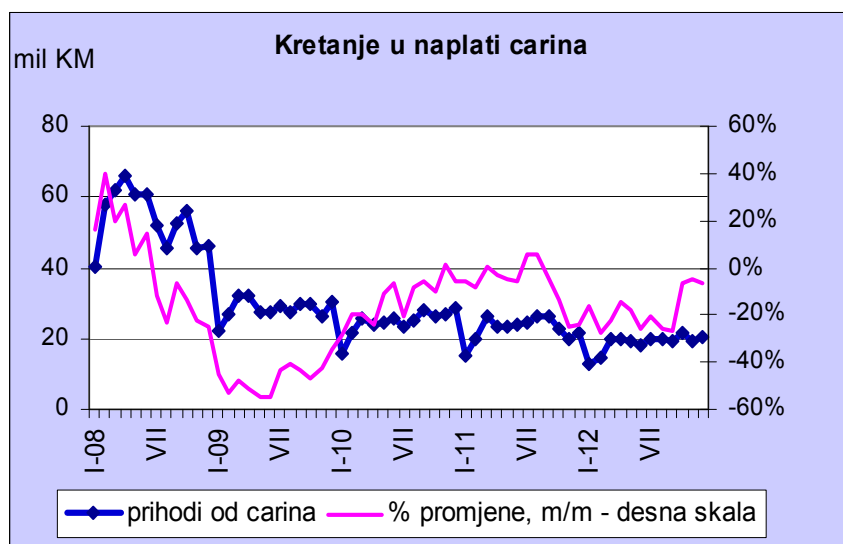
Naplata prihoda od carina u 2012.g. se kretala u okviru očekivanja. Grafikon 6 pokazuje i dinamiku efekata ukidanja carina na dobra podrijetlom iz EU. Najveći efekti su zabilježeni u prvoj i drugoj godini primjene Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju EU, te od četvrtog kvartala 2011., kada je ukinuto carinsko evidentiranje, do kraja trećeg kvartala (Grafikon 5).

³ Na primjer, rast uvoza mineralnih goriva iz Rusije u 2010. i 2011.g. je iznosio čak 34% i 38% respektivno.
Banja Luka: Bana Lazarevića, 78 000 Banja Luka, Tel/fax: +387 51 335 350, E-mail: oma@uino.gov.ba
Sarajevo: Đoke Mazalića 5, 71 000 Sarajevo, Tel:+387 33 279 553, Fax:+387 33 279 625, Web: www.oma.uino.gov.ba

Grafikon 5

Grafikon 6

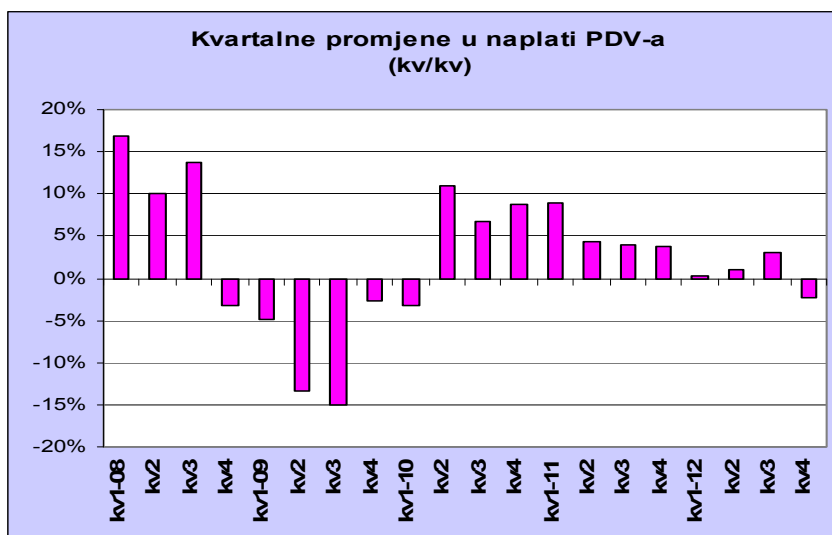
Zbog ukidanja carinskog evidentiranja osnovica za poređenje naplate carina u prva tri kvartala 2012. je bila viša za iznos naplaćenih prihoda po osnovu carinskog evidentiranja, što je matematički rezultiralo visokim negativnim izvršenjem prihoda carina u prva tri kvartala 2012.

Već od četvrtog kvartala, zbog ujednačenosti osnovica, moguće je realnije sagledati efekte naplate kod carina.

PDV

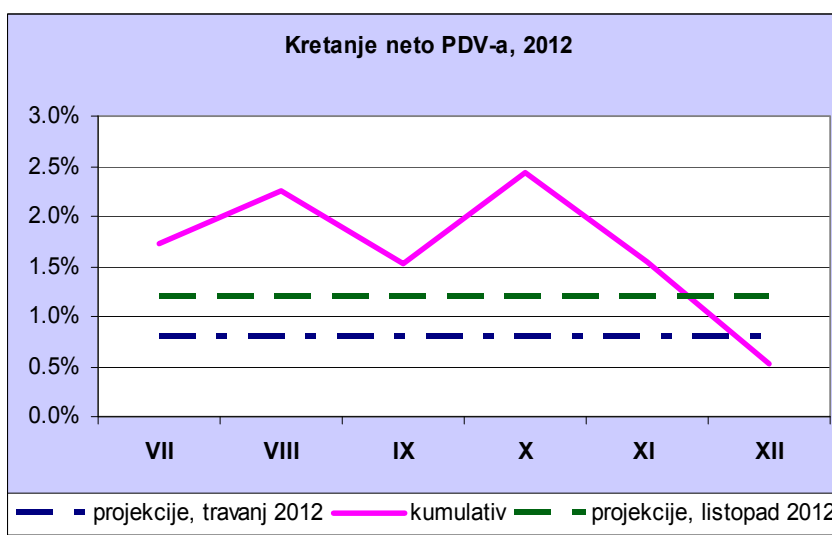
Rastući trend naplate prihoda od PDV-a u prva tri kvartala, 0,3%, 1% i 3,1% respektivno, zaustavljen je u četvrtom kvartalu 2012.g. kada je zabilježen pad prihoda od PDV-a od 2,4% (Grafikon 7).

Grafikon 7

U posljednjih šest mjeseci neto naplata PDV-a je bila konstantno iznad godišnjih projekcija prihoda iz travanja, što je utjecalo na revidiranje projekcija naplate PDV-a naviše u listopadu. Za jedanaest mjeseci neto rast PDV-a je iznosio 1,5%, 0,3 p.b. iznad revidiranih projekcija. Međutim, loša naplata u prosincu konačno izvršenje za 2012. je smanjilo na svega 0,5%, odnosno 0,7 p.b. ispod revidiranih projekcija. (Grafikon 8).

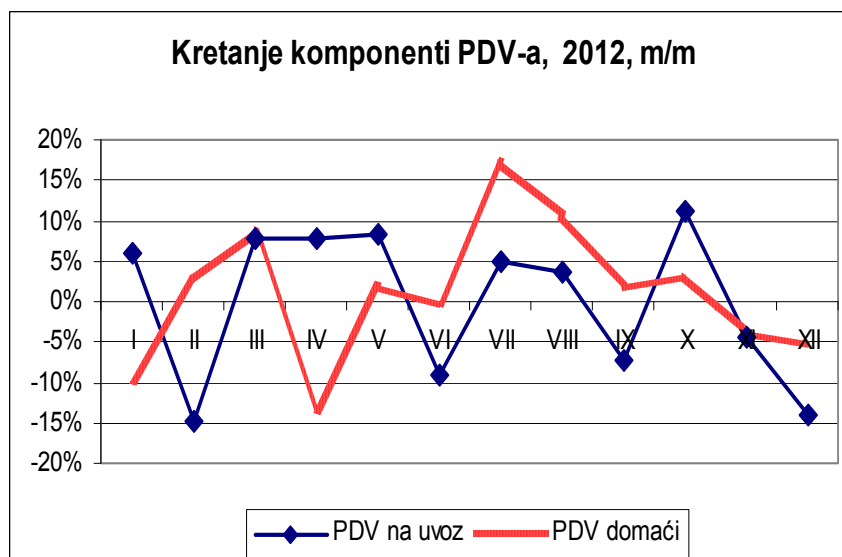
Grafikon 8

Analiza naplate bruto prihoda od PDV-a ukazuje da je uzrok pada prihoda u prosincu PDV-a koji se plaća na uvoz, koji je u odnosu na prosinac 2011. bio manji za 34,7 mil ili blizu 14,1% (Grafikon 9), što korespondira osnovici od 204 mil KM. S druge strane, i naplata PDV-a po osnovu prijava je

bila manja nego u istom mjesecu 2011, ali taj pad je bio daleko blaži u odnosu na prihode na uvoz.

Grafikon 9

Tablica 3 Povrati neizravnih poreza

	2008	2009	2010	2011	2012	2012/2011
obveznicima	884.3	663.3	642.9	770.4	782.0	1.51%
međunarodnim projektima i organizacijama	45.8	65.8	75.2	97.8	85.3	-12.78%
ostali povrati	6.3	10.6	9.7	13.7	15.9	16.26%
ukupno	936.4	739.8	727.8	881.8	883.2	0.16%

Struktura povrata:

obveznicima	94.4%	89.7%	88.3%	87.4%	88.5%
međunarodnim projektima i organizacijama	4.9%	8.9%	10.3%	11.1%	9.7%
ostali povrati	0.7%	1.4%	1.3%	1.5%	1.8%

U 2012.g. UNO je izvršila neznatno više povrata neizravnih poreza (Tablica 3). Međutim, analiza strukture povrata PDV-a ukazuje da je obveznicima isplaćeno povrata PDV-a 12 mil više nego u 2011, dok je međunarodnim organizacijama i projektima isplaćeno 12,5 mil manje nego u 2011. Bez obzira na padajući trend isplate povrata međunarodnim projektima su i dalje visoke, npr. u odnosu na 2008.g. povrati po ovom osnovu su veći za 86%.

Dugovi po osnovu PDV prijave u 2012.g. povećani su za 57 mil KM, što korespondira 1,1% neto naplate u 2011. Kumulativno stanje dugova po osnovu prijavljenog a neplaćenog PDV-a na dan 31.12.2012. iznosi 249,4 mil KM. Ukupan dug, koji uključuje i dug po automatskom razrezu za obveznike koji nisu podnijeli prijave PDV-a iznosi 306 mil KM.

Trošarine i putarina

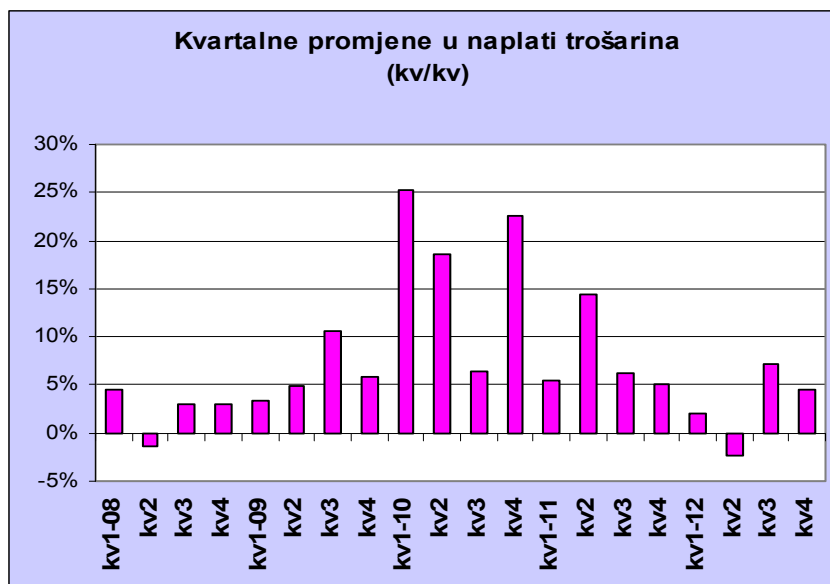
Prosinac je donio i neočekivani pad prihoda od trošarina od 0,5%, što je kumulativni rast za jedanaest mjeseci u visini od 3,6% smanjilo na 2,9%. Koliko je pad trošarina u prosincu neuobičajena pojava govori i činjenica da se to nije desilo otkad je naplatu trošarina u cijelosti preuzela UNO. Analiza po vrstama trošarinskih proizvoda ukazuje da je osnovni razlog snažan pad naplate trošarina na domaće cigarete od 32% u odnosu na prosinac 2011. ili nominalno 9 mil KM.

Tablica 4

	XII 2012 / XII 2011	Kumulativ 2012/ 2011
ukupno duhan	-10,7%	5,9%
duhan uvoz	4,3%	10,7%
duhan domaći	-32,0%	-3,7%
derivati nafte	2,2%	-2,6%
uvozni	-0,5%	-8,5%
domaći	5,9%	6,0%
kava	6,0%	2,7%
alkohol, pivo	8,2%	8,1%
putarina, bruto	3,2%	-2,0%
putarina, neto	3,6%	-1,3%

Analiza naplate trošarina po kvartalima daje drugačiju sliku o naplati trošarina tokom 2012.g. (Grafikon 13). Primjećuje se da se su konačni pozitivni efekti trošarina u visini od 36 mil KM nastali samo u drugoj polovici 2012. U trećem i četvrtom kvartalu je naplaćeno 38 mil KM trošarina više nego u istom periodu 2011 (ili za 5,8% više), dok je u prvoj polovici naplaćeno 1,8 mil KM trošarina manje nego u istom periodu 2011.g. Iz Tabele 5 ipak se da zaključiti da je trend prihoda od trošarina na sve vrste trošarinskih proizvoda bio mnogo povoljniji u drugoj polovici godine, što ohrabruje u pogledu naplate prihoda u 2013.g.

Grafikon 10

Tablica 5

	kumulativ I-VI 2012/ 2011	kumulativ VII - XII 2012/ 2011
ukupno duhan	1,7%	10,1%
duhan uvoz	4,8%	17,3%
duhan domaći	-5,3%	-2,4%
derivati nafte	-4,2%	-1,2%
uvozni	-9,6%	-7,6%
domaći	4,0%	7,7%
kava	5,2%	10,8%
alkohol, pivo	-0,1%	4,7%
putarina, bruto	-3,8%	-0,5%

U cjelini, naplata prihoda od trošarina i putarine u 2012.g. je manja od očekivane zbog evidentnog snažnog rasta porezne evazije, prvenstveno u vezi sa zlouporabama kod korištenja lož-ulja kao pogonskog goriva i zbog rasta nelegalnog uvoza i nelegalne domaće proizvodnje rezanog duhana⁴.

ZAKLJUČAK

I pored pozitivnih trendova tokom 2012.g. konačni efekti naplate neizravnih poreza su ispod očekivanih (Grafikon 11) iz nekoliko razloga:

- **Izvanredne okolnosti.** Turbulentna kretanja su započela još u veljači, kada je zbog snježnih nepogoda došlo do smanjenja, a negdje i potpune blokade uvoza, proizvodnje i potrošnje. Već tada smo prognozirali da je značajan dio redovne prodaje obveznika i potrošnje kućanstava izgubljen. Ovo je jednokratni efekat koji bi se trebao isključiti kod projekcija prihoda za 2013.

- **Promjene u strukturi potrošnje derivata i zlouporabe kod uporabe lož-ulja.** Analize su pokazale da je diferencirano oporezivanje derivata nafte po vrsti derivata u vrijeme krize dovelo do promjene strukture potrošnje pogonskih goriva u korist manje oporezovanog dizela i manje naplate trošarina. Uvođenje dodatne putarine za autoceste povećalo je razlike između poreznog opterećenja dizela i lož-ulja stvarajući poticaj za zlouporabe kod korištenja lož-ulja kao pogonskog goriva, uzrokujući pad prihoda od putarine. Konačno, oslobađanja određenih kategorija obveznika plaćanja putarine i mogućnost povrata trošarine na lož-ulje u određenim slučajevima dovelo je do gubitaka prihoda od trošarina i putarine⁵.

- **Supstitucija potrošnje cigareta rezanim duhanom.** Kontinuiranim povećanjem trošarinskog tereta na cigarete sve više se povećava razlika u oporezivanju između cigareta i rezanog duhana kao supstituta. U 2012.g. potrošnja rezanog duhana je eskalirala. S obzirom da nije povećana domaća proizvodnja i uvoz duhana očigledno je da rezani duhan potječe iz nelegalne domaće proizvodnje i nelegalnog uvoza, rezultirajući značajnim gubitkom prihoda od trošarina i pripadajućeg PDV-a⁶.

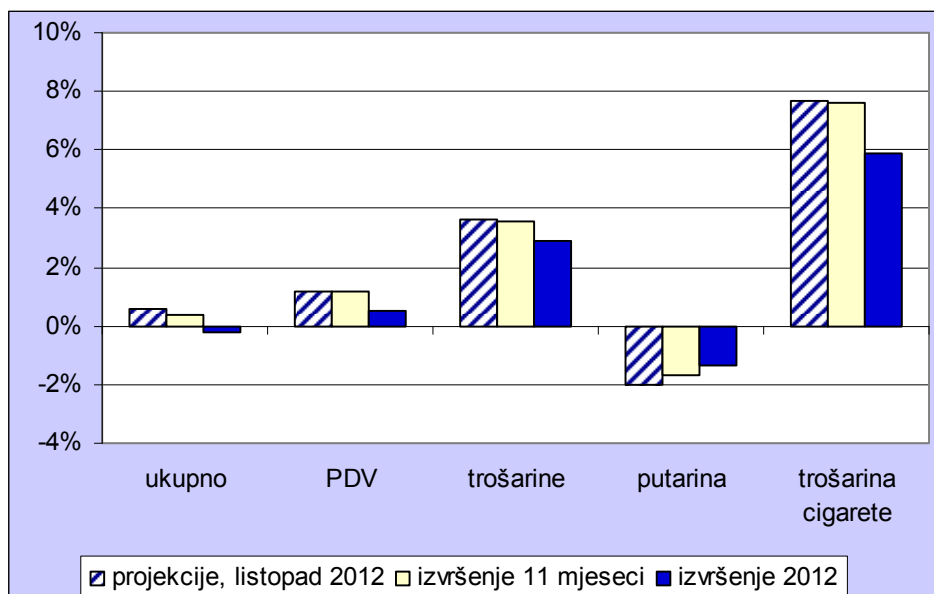
- **Rast povrata PDV-a obveznicima i dugova.** Iz analize se uočava pogoršanje i kod naplate PDV-a uzrokovano rastom povrata PDV-a obveznicima u situaciji smanjenog izvoza i investicija. Pored toga, evidentan je i značajan rast PDV dugova.

⁴ Vid. Bilten br. 90, siječanj 2013., www.oma.uino.gov.ba.

⁵ Ibid.

⁶ Ibid.

Grafikon 11

- **Ovisnost naplate prihoda o poslovnoj politici nekolicine velikih obveznika.** Analiza je pokazala u kojoj mjeri konačni efekti naplate prihoda u BiH ovise o poslovnoj politici nastupa na tržištu i internim odlukama nekolicine velikih obveznika neizravnih poreza - nekoliko vodećih stranih kompanija iz duhanske industrije i domaće duhanske i naftne industrije.

Postavlja se pitanje šta je moguće učiniti da se ublaže negativne pojave koje ugrožavaju naplatu prihoda. Osim dalje modernizacije i jačanja UNO i ostalih institucija u BiH za borbu protiv poreznih prijevara i zlouporaba na tržištu i njihovog bržeg procesuiranja kao urgentna potreba nameće se redefiniranje trošarinske politike u BiH i diferenciranog oporezivanja supstituta, kao što su dizel i lož-ulje, te cigarete i rezani duhan. Potrebno je što prije zatvoriti jaz u oporezivanju ovih supstituta, kako bi se smanjila porezna evazija i eliminirale distorzije koje ugrožavaju regularno tržište (siva ekonomija, nelegalna proizvodnja, šverc i krijumčarenje). S obzirom na trenutnu gospodarsku strukturu realno je očekivati da će i ubuduće izvršenje prihoda biti pod snažnim djelovanjem poslovnih politika najvećih obveznika. Nažalost, ne može se očekivati da se struktura naplate prihoda poboljša i rizici po javne prihode i proračune ublaže sve dok se ne ostvari značajniji ekonomski rast i u drugim granama gospodarstva.

Iz aktivnosti Odjeljenja

(Priredio: Aleksandar Eskić, makroekonomista u Odjeljenju)

Predstavnici Odjeljenja sudjelovali su u radu Seminara "Meta-podaci i klasifikacijski sustav" u okviru Projekta "Jačanje institucionalnih kapaciteta statističkog sustava BiH – meta-podaci i razvoj klasifikacijskog sustava" koji je održan 16.01.2013. godine u prostorijama Agencije za statistiku BiH u Sarajevu. Implementacija aktivnosti predviđenih ovim projektom značajno će doprinijeti ispunjenju prioriteta sadržanim u Europskom partnerstvu za BiH:

- Implementacija dogovora između entiteta u okviru statističkog sustava u pogledu unaprjeđenja rada Agencije za statistiku BiH i unaprjeđenja opsega i kvaliteta statistike, posebno na državnoj razini.
- Razvitak pouzdane ekonomske statistike i izgradnja institucionalnih kapaciteta za proizvodnju i objavljivanje osnovnih statističkih podataka harmoniziranih sa europskim standardima, posebno u oblasti nacionalnih računa, poljoprivrede, makroekonomske i poslovne statistike, statistike rada, zdravlja i obrazovanja.

Što se tiče Bosne i Hercegovine, planirano je da do rujna 2013. godine bude završena strategija izrade meta-podataka dok se potpuna implementacija ovog sustava očekuje koncem 2015. godine. Ono što je bitno posebno naglasiti je to da je, prilikom implementacije strategije koja se odnosi na meta-podatke, veoma je važno da se odredi osoba u statističkim agencijama koja će biti zadužena da certificira svaku promjenu meta-podataka u redovnim vremenskim intervalima. Ovaj koncept je posebno relevantan za meta-podatke koji se tiču podataka koji se razmjenjuju sa međunarodnim organizacijama u okviru inicijativa za standarde meta-podataka.

Što se tiče Europske unije, proteklih nekoliko godina je proteklo u ubrzanom unaprjeđenju statističkog sustava, posebno u fiskalnoj sferi. Izdvaja se dokument⁷ "Ka znatno kvalitetnijem upravljanju europskom statistikom" koji je Komisija uputila Parlamentu u travnju 2011. godine. Cilj ovog dokumenta je da postavi strategiju koja bi EU pružila okvir za upravljanje kvalitetom vezano za koordinaciju ekonomskih politika koje uključuju mehanizme kako bi se osigurao visok kvalitet statističkih indikatora. U specifičnom kontekstu sustava fiskalnog nadzora u EU i procedure prekomjernog deficita, Komisiji je povjeren zadatak redovne procjene kvaliteta, kako stvarnih podataka koje dostavljaju zemlje članice, tako i pojedine izvještajne jedinice javnog sektora. Nedavna dešavanja, posebno netočnost deficita vlade Grčke i statistike duga, pokazala su da sustav fiskalne statistike nije dovoljno eliminirao rizik ispod-standardnog kvaliteta podataka koji se dostavljaju Eurostat-u. Kako bi riješila ovo pitanje, Komisija je izrazila potrebu da dodijeli Eurostat-u proširene nadležnosti u oblasti fiskalne statistike⁸. Ovaj dokument se oslanja na postojeći okvir koji postavlja temelje za proizvodnju europske statistike javne uprave. Prvenstveni cilj je da se naglase slabosti koje su nedavno postale očigledne. Također, uzimaju se u obzir statističke implikacije prijedloga legislative od strane Komisije⁹: jačanje pakta za stabilizaciju i rast sa kreiranjem oprezne fiskalne politike, prevencija i korekcija makroekonomskih neravnoteža, uspostavljanje nacionalnog okvira za kvalitet fiskalne statistike, sa posebnim naglaskom na sustav javnih računa koji su predmet odgovarajuće interne kontrole i revizije sa ciljem da se obuhvate svi podsektori opće vlade i pojačana primjena postojećih propisa. Iz svega gore navedenog može se zaključiti da je i domaćoj općoj, poslovnoj i istraživačkoj zajednici potreban jedan ovako visoko standardizovan i točan statistički sustav. Ali ne samo domaćoj javnosti, već i inozemnoj, kako bi se BiH adekvatno otvorila i bila u mogućnosti da se integriira i u ovom segmentu sa EU, a odluke donosile na temelju jasnih procedura i standarda u različitim oblastima društvenog i ekonomskog života.

⁷ COM (2011) 211 final

⁸ U kolovozu 2010. godine

⁹ Koncem rujna 2010. godine

Konsolidirani izvještaji

(pripremila: Aleksandra Regoje)

Tablica 1. (Konsolidirani izvještaj: BiH, entiteti, JR)

Preliminarni konsolidirani izvještaj uključuje:

- prihode od neizravnih poreza koje prikuplja Uprava za neizravno oporezivanje na Jedinostveni račun,
- transfere sa Jedinostvenog računa UNO,
- prihode i rashode proračuna institucija Bosne i Hercegovine,
- prihode i rashode proračuna Federacije BiH,
- prihode i rashode proračuna Republike Srpske*.

Izvještaj ne uključuje neusklađene prihode prikupljene na JR UNO.

Tabela 2. (Konsolidirani izvještaj: Institucije BiH, entiteti, BD)

Preliminarni konsolidirani izvještaj uključuje:

- prihode i rashode proračuna institucija BiH,
- prihode i rashode proračuna FBiH,
- prihode i rashode proračuna RS*,
- prihode i rashode proračuna BD.

**Obuhvaćeno: (A) proračun Republike i vanproračunska sredstva evidentirana u Glavnoj knjizi trezora RS, (B) ukupno ino-zaduženje za projekte koji se realizuju preko općina i preduzeća, (C) podatke korisnika proračuna Republike koji imaju vlastite bankovne račune (uključujući i neke jedinice za implementaciju ino-projekata formirane pri ministarstvima).*

Preliminarni konsolidirani izvještaj: JR, Institucije BiH, entiteti (2012)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII
Ukupni prihodi	418,2	402,4	532,5	502,9	501,9	540,1	519,9	572,2	526,4	554,4	523,4	505,0	6.099,3
Porezi	382,4	357,6	455,6	440,0	460,7	441,2	484,6	508,9	457,5	496,8	451,3	447,4	5.384,0
Izravni porezi	23,4	27,8	58,3	40,5	34,4	28,9	29,1	29,0	26,2	30,7	28,5	35,5	392,1
Porezi na dohodak i dobit	22,8	27,1	57,3	39,6	33,4	27,9	27,9	27,9	25,3	29,7	27,6	34,4	380,9
Porez na imovinu	0,6	0,7	1,0	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	0,9	1,0	0,9	1,0	11,2
Neizravni porezi (neto)	358,8	329,8	397,1	399,5	426,2	412,0	455,3	479,9	431,0	465,0	421,6	411,4	4.987,6
PDV	217,9	210,1	264,0	252,3	267,4	260,0	282,4	300,0	284,6	306,2	259,8	258,1	3.162,8
Trošarine	105,9	85,2	91,1	102,9	114,4	109,2	124,5	129,3	100,8	110,8	116,8	108,4	1.299,3
Putarina	21,2	19,0	20,6	22,7	23,9	23,5	27,0	29,6	25,1	24,9	24,6	23,7	285,7
Carine	12,6	14,5	20,1	20,1	19,1	18,0	19,7	19,6	19,2	21,5	19,1	19,9	223,5
Ostali neizravni porezi	1,2	1,0	1,3	1,5	1,4	1,4	1,6	1,4	1,3	1,7	1,3	1,3	16,4
Ostali porezi	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,3	0,3	0,0	0,3	1,0	1,2	0,5	4,2
Doprinosi za socijalno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grantovi od stranih vlada i međ. organizacija	1,8	1,1	0,6	1,1	0,4	7,1	0,4	1,3	2,0	1,0	2,4	8,9	28,3
Neporezni prihodi	33,8	43,2	77,0	61,9	40,8	91,8	34,8	62,0	66,9	56,6	69,7	48,7	687,0
Transferi od ostalih proračunskih jedinica	0,2	0,5	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII
Ukupni rashodi	421,0	386,8	457,0	480,1	456,3	483,8	504,2	534,5	513,9	537,4	510,2	752,8	6.037,9
Tekući rashodi	416,5	382,3	453,2	475,2	450,4	467,9	490,1	523,9	504,9	525,5	497,5	700,7	5.888,0
Bruto plaće i naknade zaposlenih	130,4	131,5	133,0	133,6	129,2	129,2	134,0	126,2	129,6	130,5	133,9	134,5	1.575,7
Izdaci za materijal i usluge	13,3	17,2	26,2	29,4	27,7	31,8	24,0	26,5	36,6	26,7	32,8	83,7	375,8
Doznake na ime socijalne zaštite	51,5	52,7	65,1	55,1	45,3	57,9	58,8	57,5	57,9	59,7	62,0	99,2	722,7
Izdaci za kamate	5,0	5,8	19,2	8,5	14,3	27,6	5,1	9,5	17,3	12,3	15,0	20,5	160,1
Izdaci po osnovu kamata u inozemstvu	4,2	4,4	9,7	7,3	9,8	20,7	3,0	6,4	9,8	8,2	8,3	17,3	109,1
Izdaci po osnovu kamata u zemlji	0,8	1,4	9,6	1,2	4,5	6,9	2,0	3,2	7,5	4,1	6,7	3,2	51,0
Subvencije	2,2	2,4	4,0	13,8	6,1	8,4	17,8	15,7	43,7	19,0	32,4	70,5	236,2
Donacije (nerezidentima)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Transferi drugim proračunskim jedinicama	40,9	39,9	40,0	51,0	47,6	50,6	46,3	69,4	44,3	53,6	46,1	80,3	609,8
Transferi sa JR (BD, žup, opć, fondovi, d.za ceste)	162,9	128,7	169,4	172,2	173,1	152,7	196,1	211,1	158,2	195,3	166,6	130,0	2.016,3
Drugi rashodi	10,2	4,0	-3,6	11,7	7,2	9,7	8,0	7,9	17,3	28,5	8,7	82,0	191,5
Neto izdaci za nefinancijsku imovinu	4,6	4,5	3,8	5,0	5,9	15,9	14,1	10,6	9,0	11,8	12,7	52,1	150,0
Izdaci za nefinancijsku imovinu	4,7	4,9	4,3	5,3	6,2	17,7	14,6	11,3	9,3	15,2	13,2	59,7	166,3
Primici od nefinancijske imovine	0,1	0,4	0,5	0,3	0,3	1,8	0,5	0,7	0,3	3,4	0,5	7,6	16,3
Bruto/Neto operativni bilans (prihodi minus tekući rashodi)	1,8	20,1	79,3	27,8	51,5	72,2	29,8	48,3	21,5	28,9	25,9	-195,8	211,3
Neto pozajmljivanje/zaduživanje (uk. prih. minus uk. rash)	-2,8	15,6	75,5	22,8	45,6	56,3	15,7	37,7	12,5	17,0	13,2	-247,9	61,3
Neto financiranje = (Minus) Neto pozajmlj./zaduživanje	2,8	-15,6	-75,5	-22,8	-45,6	-56,3	-15,7	-37,7	-12,5	-17,0	-13,2	247,9	-61,3

Tablica 1.

Preliminarni konsolidirani izvještaj: Institucije BiH, entiteti, BD (2012)

	Q1	Q2	Q3	Q4	I-XII
Ukupni prihodi	930,4	1.090,3	1.108,3	1.154,3	4.283,3
Porezi	766,0	882,3	928,7	953,9	3.530,9
Izravni porezi	113,9	109,0	91,7	100,1	414,7
Porezi na dohodak i dobit	110,1	103,8	86,0	94,2	394,1
Porezi na plaću i radnu snagu	1,5	2,2	2,2	2,5	8,4
Porez na imovinu	2,4	3,0	3,5	3,4	12,2
Neizravni porezi	651,3	772,5	836,2	850,8	3.110,8
Ostali porezi	0,7	0,7	0,8	3,1	5,3
Doprinosi za socijalno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grantovi od stranih vlada i međunarodnih organizacija	3,5	8,6	3,7	12,4	28,3
Neporezni prihodi	160,9	199,4	175,5	187,1	722,9
Transferi od ostalih proračunskih jedinica	0,0	0,0	0,4	0,9	1,3
Ukupni rashodi	832,5	963,6	1.044,4	1.377,1	4.217,6
Tekući rashodi	819,7	932,0	1.007,8	1.295,1	4.054,4
Bruto plaće i naknade zaposlenih	414,6	412,1	409,9	419,6	1.656,2
Izdaci za materijal i usluge	60,3	96,7	95,6	167,3	419,8
Doznake na ime socijalne zaštite	174,1	163,4	184,3	235,7	757,4
Izdaci za kamate	30,1	50,5	32,0	47,9	160,5
Izdaci po osnovu kamata u inozemstvu	18,3	37,8	19,2	33,9	109,1
Izdaci po osnovu kamata u zemlji	11,9	12,7	12,8	14,1	51,4
Subvencije	9,2	29,5	78,1	123,1	240,0
Donacije	0,0	2,1	5,8	1,3	9,2
Transferi drugim proračunskim jedinicama	120,8	149,1	169,0	181,0	619,8
Drugi rashodi	10,6	28,5	33,2	119,2	191,5
Neto izdaci za nefinancijsku imovinu	12,9	31,7	36,6	82,0	163,2
Izdaci za nefinancijsku imovinu	13,9	34,1	38,0	93,5	179,5
Primici od nefinancijske imovine	1,0	2,4	1,4	11,5	16,3
Bruto/Neto operativni bilans (prihodi minus tekući rashodi)	110,7	158,4	100,6	-140,8	228,9
Neto pozajmljivanje/zaduživanje (ukupni prihodi minus ukupni rashodi)	97,9	126,7	64,0	-222,8	65,8
Neto financiranje = (Minus) Neto pozajmljivanje/zaduživanje	-97,9	-126,7	-64,0	222,8	-65,8

Tablica 2.